

**Notificare în temeiul articolului 114 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
– Autorizare a menținerii unor măsuri naționale mai stricte decât dispozițiile unei măsuri a UE de
armonizare**

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2019/C 394/03)

1. Prin scrisoarea din 17 iulie 2019, primită de Comisie la 19 iulie 2019, Ungaria a notificat Comisiei dorința sa de a menține o dispoziție națională de derogare privind conținutul de cadmiu în îngrășămintele fosfatice. Dispoziția națională în cauză (punctul 1.2 din anexa 3 la Decretul nr. 36/2006 din 18 mai 2006 al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind autorizarea, depozitarea, comercializarea și utilizarea produselor fertilizante) stabilește o valoare-limită de 20 mg/kg de pentaoxid de fosfor pentru cadmiu în îngrășămintele cu un conținut de fosfor mai mare de 5 % de pentaoxid de fosfor. Aceasta diferă de punctul 3 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(B) și punctul 2 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1 (C)(I) din partea II a anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.

2. Normele de armonizare în domeniul îngrășămintelor au fost stabilite prima dată în anii „70-”80 ⁽²⁾. Normele aplicabile în prezent sunt stabilite în Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care va fi abrogat din 16 iulie 2022 prin Regulamentul (UE) 2019/1009.

Aplicarea normelor de armonizare stabilite la nivelul UE este opțională. Aceasta înseamnă că un producător are posibilitatea de a alege între:

1. a comercializa produsele în conformitate cu normele de armonizare stabilite la nivelul UE; în acest caz, produsele sunt denumite „produse armonizate” și circulă liber pe piața unică; sau
2. a comercializa produsele în conformitate cu dispozițiile naționale aplicabile într-un stat membru; produsele sunt denumite „produse nearmonizate” și pot fi comercializate în alt stat membru al UE în temeiul articolelor 34-36 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și al Regulamentului (CE) nr. 764/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾.

În temeiul Regulamentului (CE) nr. 2003/2003, un îngrășământ care aparține unuia dintre tipurile de îngrășămintă menționate în anexa I și care îndeplinește condițiile prevăzute de regulamentul respectiv poate avea mențiunea „îngrășământ CE” (produs armonizat). În anexa I la regulamentul sunt enumerate diferite tipuri de îngrășămintă, dintre care unele au un conținut de fosfor mai mare de 5 % de pentaoxid de fosfor.

Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 nu prevede nicio valoare-limită pentru contaminanții din îngrășămintele CE (produse armonizate). Acesta prevede că statele membre au obligația de a nu interzice, limita sau obstrucționa introducerea pe piață a „îngrășămintelor CE” care sunt conforme, inclusiv pe motiv de compoziție a acestora, cum ar fi conținutul de contaminanți. Cu toate acestea, legislația națională a statelor membre poate stabili valori-limită obligatorii pentru contaminanți, care sunt aplicabile produselor nearmonizate.

Regulamentul (UE) 2019/1009 prevede norme de armonizare pentru produsele fertilizante UE, care includ mai multe categorii de produse decât lista limitativă din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003. Acesta prevede pentru prima dată la nivelul UE valori-limită pentru contaminanții din produsele armonizate.

Regulamentul vizează „îngrășămintele fosfatice”, care sunt îngrășămintă anorganice cu macroelemente sau îngrășămintă organo-minerale cu un conținut de fosfor egal cu cel puțin 5 % din masă pentaoxid de fosfor. Valoarea-limită pentru cadmiu din îngrășămintele fosfatice este stabilită la 60 mg/kg de pentaoxid de fosfor.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (JO L 170, 25.6.2019, p. 1).

⁽²⁾ Directiva 76/116/CEE a Consiliului din 18 decembrie 1975 privind armonizarea legislației statelor membre în domeniul îngrășămintelor, JO L 24, 30.1.1976, p. 21 și Directiva 80/876/CEE a Consiliului din 15 iulie 1980 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la îngrășămintele simple pe bază de azotat de amoniu cu un conținut ridicat de azot (JO L 250, 23.9.1980, p. 7).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 octombrie 2003 privind îngrășămintele (JO L 304, 21.11.2003, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 764/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a unor proceduri de aplicare a anumitor norme tehnice naționale pentru produsele comercializate în mod legal în alt stat membru și de abrogare a Deciziei nr. 3052/95/CE (JO L 218, 13.8.2008, p. 21).

În mod similar cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 2003/2003, statele membre nu trebuie să împiedice introducerea pe piață a produselor fertilizante UE conforme, din motive legate de conținutul de contaminanți. Cu toate acestea, statele membre pot menține sau introduce orice valoare-limită considerată adecvată pentru contaminanții din produsele nearmonizate.

3. Ungaria dorește să mențină valoarea-limită națională de 20 mg/kg de pentaoxid de fosfor pentru cadmiu, astfel cum este prevăzută la punctul 1.2 din anexa 3 la Decretul nr. 36/2006, în ceea ce privește toate produsele fertilizante cu un conținut de fosfor de cel puțin 5 % din masă pentaoxid de fosfor.

Începând din 2001, Ungaria a aplicat o valoare-limită pentru cadmiu în îngrășăminte. După aderarea la UE în 2004, Ungaria și-a modificat legislația națională, astfel încât valoarea-limită de 20 mg/kg de pentaoxid de fosfor nu se aplică îngrășămintelor CE, ci doar produselor nearmonizate. Prin scrisoarea primită la 27 septembrie 2019, Ungaria a confirmat că măsura națională este aplicabilă îngrășămintelor anorganice de același tip ca cele enumerate în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003, cu condiția ca acestea să nu fie îngrășăminte CE (produse nearmonizate).

4. Ungaria a analizat efectele naționale preconizate ale valorii-limită de 60 mg/kg de pentaoxid de fosfor care este prevăzută de Regulamentul (UE) 2019/1009. Această valoare-limită a suscitat preocupări importante în ceea ce privește protecția sănătății umane și protecția mediului. Cadmiul este calificat ca substanță tumorigenă, clasificată printre elementele cele mai toxice. Plantele absorb ușor cadmiul și astfel cadmiul intră în lanțul trofic. În general, există o corelație liniară între conținutul de cadmiu din soluri și cel din plante. Întrucât Ungaria se află în fruntea clasamentului din Uniune și din lume în ceea ce privește numărul de decese cauzate de cancerul pulmonar, aceasta este fundamental angajată să reducă și mai mult expunerea la cadmiul care intră în corp prin alimentație. De asemenea, poluarea cu cadmiu în sol reprezintă o amenințare gravă pentru diferite grupuri de organisme. Pentru a menține biocenoza și biodiversitatea solului, este important să se reducă la minimum expunerea organismelor din sol la poluarea cu cadmiu.

Majoritatea îngrășămintelor fosfatice de pe piața din Ungaria sunt îngrășăminte CE (produse armonizate). Cu toate acestea, majoritatea îngrășămintelor de pe piață au un conținut de cadmiu sub limita de 20 mg/kg de pentaoxid de fosfor. Ungaria estimează că, odată cu introducerea valorii de 60 mg/kg de pentaoxid de fosfor pentru conținutul de cadmiu în îngrășămintele fosfatice, se va pune inevitabil mai puțin accentul pe acest criteriu calitativ, ceea ce va avea ca rezultat o creștere semnificativă a comercializării de produse cu un conținut poluant de cadmiu mai mare de 20 mg/kg de pentaoxid de fosfor.

5. Conținutul de cadmiu în îngrășăminte a fost abordat în diferite ocazii la nivelul UE, având în vedere efectele sale negative asupra sănătății umane și asupra mediului. În considerentul 15 din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003, a fost deja anunțată intenția Comisiei de a aborda chestiunea prezenței neintenționate a cadmiului în îngrășămintele minerale.

În 2016, Comisia a adoptat o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor referitoare la punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante cu marcaj CE ⁽³⁾. Comisia a propus stabilirea unei valori-limită de 60 mg/kg de pentaoxid de fosfor pentru îngrășămintele fosfatice și reducerea treptată a acestei valori-limită până la 20 mg/kg de pentaoxid de fosfor în termen de 12 ani de la aplicarea noului regulament.

În urma negocierilor intense dintre Parlamentul European și Consiliu, Regulamentul (UE) 2019/1009, care a fost adoptat pe baza acestei propuneri, prevede o valoare-limită de 60 mg/kg de pentaoxid de fosfor care se aplică de la 16 iulie 2022. În plus, până la 16 iulie 2026, Comisia Europeană are obligația de a revizui valorile-limită pentru conținutul de cadmiu în îngrășămintele fosfatice, în vederea evaluării fezabilității reducerii acestor valori-limită la un nivel corespunzător mai scăzut. Comisia trebuie să ia în considerare factorii de mediu, în special în contextul condițiilor pedologice și climatice, factorii de sănătate, precum și factorii socioeconomi, inclusiv considerentele privind securitatea aprovizionării.

6. Comisia va analiza notificarea transmisă de Ungaria în conformitate cu articolul 114 alineatele (4) și (6) din TFUE. Articolul 114 alineatul (4) prevede că, în cazul în care, după adoptarea unei măsuri a UE de armonizare, un stat membru consideră necesară menținerea unor dispoziții naționale mai stricte, justificate de cerințele importante prevăzute la articolul 36 din TFUE sau referitoare la protecția mediului ambiant ori a mediului de lucru, acesta adresează Comisiei o notificare, indicând motivele menținerii acestor dispoziții. După notificarea dispoziției maghiare, Comisia are la dispoziție șase luni pentru a o aproba sau a o respinge. În această perioadă, Comisia verifică dacă dispoziția maghiară poate fi considerată o măsură care exista anterior armonizării și care derogă de la normele de armonizare. În caz afirmativ, Comisia verifică dacă menținerea dispoziției este justificată de cerințe importante prevăzute la articolul 36 din TFUE sau referitoare la protecția mediului, dacă aceasta nu constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o restrângere disimulată a schimburilor comerciale și nu creează un obstacol inutil și disproporționat în calea funcționării pieței interne.

⁽³⁾ COM/2016/0157 final - 2016/084 (COD).

7. Orice parte care dorește să comunice observații în legătură cu această notificare trebuie să le trimită Comisiei în termen de 30 de zile de la publicarea prezentei notificări. Observațiile trimise după expirarea acestui termen nu vor fi luate în considerare.

8. Informații suplimentare cu privire la notificarea transmisă de Ungaria pot fi obținute de la:

Comisia Europeană

Direcția Generală Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri

DG GROW – Unitatea D2 Produse chimice

Tel. +32 22950708

E-mail: grow-fertilising-products@ec.europa.eu
